

Veerle en Sophie

geschreven door Pauline Tanahatoe en Carine Pruijt

Dit is een boek in wording. We publiceren telkens een of twee thema's en we vinden het leuk wanneer je feedback geeft! Wie weet kom jij dan ook in ons verhaal. Feedback kun je mailen aan info@tandoen.nl of aan info@proactiefcoachen.nl

Bovenstroom en onderstroom

Vanmiddag staat de evaluatie van de teamdag op de vergadering. Sophie is benieuwd hoe haar team er op terugkijkt. Zelf heeft ze het een pittige maar uiteindelijk een goede dag gevonden.

Het is maar goed dat ze de opleiding teamcoaching heeft gedaan anders was het haar misschien helemaal niet gelukt om de gemoederen te bedaren. Ze haalt zich de dag weer voor de geest. Al meteen in de ochtend wordt er boos en verwijtend naar elkaar gereageerd door Irma en Jens. De andere collega's zijn er stil van. Sophie vindt het een lastige situatie maar ze weet kalm te blijven. Ze geeft beide collega's op een rustige en uitnodigende manier aandacht door hen te laten vertellen wat hen dwars zit. Eerst de een en dan de ander. Een paar keer moet ze stevig aanhouden omdat Irma op een behoorlijk neerbuigende toon haar verhaal wil halen. Jens maakt nooit iets af volgens haar en ook komt hij altijd op het laatste moment binnen. "Alsof hij mij ontloopt", zegt ze. Jens reageert daarop dat dat ook zo is omdat hij zijn buik vol heeft van haar gezeur en gevit op een ander. "En wie draait er altijd voor jouw werk op als jij voor de zoveelste keer ziek, zwak en misselijk bent, nou?", roept hij naar Irma. Irma rent hierop snikkend weg. Gelukkig is Renske zo attent om achter haar aan te gaan. Sophie maakt van de gelegenheid gebruik om de anderen aan het woord te laten over de situatie. De zes andere teamleden geven aan dat ze het niet prettig vinden hoe Irma en Jens over elkaar praten. Nu het team er eenmaal over praat willen ze er wel allemaal op doorgaan. Ook Jens. Wanneer Irma terug is vraagt Sophie of ze aan de anderen wil vertellen hoe het komt dat ze regelmatig afwezig is. Irma vertelt daarop wat hakkelerend en met emotie dat ze vaak naar het ziekenhuis moet voor controle omdat ze een auto-immuunziekte heeft waar ze regelmatig heel ziek van is. Jens kijkt ongemakkelijk en biedt zijn excuses aan voor zijn ongenueerde uitroep. Irma doet daarop hetzelfde. Sophie merkt dat er nu naar elkaar wordt geluisterd, er worden vragen aan elkaar gesteld en de sfeer is niet meer zo verwijtend.

Ze besluit om eerst een pauze in te lassen zodat iedereen even op adem kan komen.

De 'bovenstroom' is alles wat je kunt zien binnen de organisatie. De functies, de rollen en taken, de doelstellingen, de medewerkers, het

---

Adrienne, bedankt voor je input

De rest van de dag is verder goed gegaan met teamoefeningen, teamspelen en veel humor. Wat is het toch belangrijk om aandacht te besteden aan wat niet zichtbaar is in een team! Als je geen aandacht schenkt aan wat zich onder de waterlijn afspeelt wordt dat steeds groter, grimmiger en kan het uiteindelijk ondermijnend zijn voor de sfeer en resultaten van het team. Tijdens de evaluatie blijkt dat iedereen het een waardevolle dag heeft gevonden waarop collega's elkaar(s kwaliteiten) beter hebben leren kennen. De vragen over de beleving van je eigen rol en wensen in het team² en het doorvragen op de beweegredenen van elkaar sprongen er voor de teamleden positief uit.

In haar lunchpauze loopt Sophie een rondje in het park. Het heeft gesneeuwd en Sophie geniet van de koude open lucht. Ze denkt intussen na over de onderstroom in haar team want ze wil zich graag inzetten voor een veilige werkomgeving met een fijne sfeer waarin ieder zich gewaardeerd voelt. Om de onderstroom met de bovenstroom te verbinden gaat ze de zes facetten van de STARRT-vraagmethode (situatie – taak – actie – resultaat – reflectie – transfer) onder de aandacht brengen bij haar medewerkers.

Plotseling schrikt ze op van een brommend geluid. Lieve help wat ziet ze daar nu? Het is een drone en daar hangt iets aan!!

Sophie, dinner at sea tonight

Ze voelt haar wangen branden en meteen gaat haar mobiel Joost! "Ik kom je om 18.30 ophalen" hoort ze hem zeggen en dan is het weer stil. Een bankje.....Sophie moet even gaan zitten, wat een dag!

jaarplan etc. De 'onderstroom' is dat wat je niet ziet. Zoals de onderlinge verhoudingen, de wijze van samenwerking, het gunnen aan elkaar, de sfeer, de individuele acties, de cultuur enzovoorts.

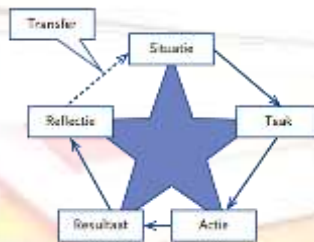
"Hoe ervaar jij de onderstromen in jouw organisatie? Hoe prettig is de werksfeer? Waar krijg je energie van? Ondervind je ook tegenstromen of weerstand? Hoeveel motivatie en kracht heeft jouw organisatie?"

Bron:

<https://www.leadingtransformations.com/a/wp-content/uploads/Bovenstromen-en-onderstromen-in-organisaties.pdf>

3

² Zie [www.proactiefcoachen.nl/uploads/Veerle en Sophie/Teamdag.pdf](http://www.proactiefcoachen.nl/uploads/Veerle%20en%20Sophie/Teamdag.pdf) of op <http://www.tandoen.nl/wp-content/uploads/2017/12/Teamdag.pdf>

³ Uit: 'De vijf kritieke succesfactoren voor coaching' door Ger van Doorn en Marijke Lingsma (2017) Boom uitgevers Amsterdam.

Zie ook: http://www.profi-leren.nl/files/oa_dc51.pdf